

Diarienummer: TIL 2020/5
Handling: 7
Handläggare:

Skurups kommun
274 80 Skurup

Tillsyn av Skurups kommun

Diskrimineringsombudsmannen (DO) uppmärksammade i sin omvärldsbevakning att kommunfullmäktige i Skurups kommun den 16 december 2019 beslutade att huvudduk, burka, niqab och andra klädesplagg som syftar till att dölja elever och personal inte ska vara tillåtna i kommunens förskolor och grundskolor (nedan ”klädpolicy”).

DO har granskat om klädpolicy är förenlig med de förbud mot diskriminering som har samband med religion eller annan trosuppfattning som enligt 2 kap. 1 och 5 §§ diskrimineringslagen (2008:567), DL, gäller i arbetslivet och inom utbildningsområdet.

DO:s beslut

DO bedömer att kommunens klädpolicy inte är förenlig med 2 kap. 1 och 5 §§ DL.

Om ärendet

Utredningen i ärendet

Klädpolicy beslutades mot bakgrund av en motion i kommunfullmäktige. I motionen anges bland annat följande.

I och med att Sverige har en extremt stor invandring från många länder där synen på kvinnors rättigheter skiljer sig mycket åt mot vår syn på jämställdhet, så måste vi se till att kvinnor inte hamnar i samma situation som i deras gamla hemländer med kvinnoförtryck som följd.

När invandrare kommer till Sverige så skall det vara svenska värderingar som gäller och i Sverige är det jämlikhet som gäller, oavsett vad som gällde i invandrarens forna hemland.

I Sverige råder inte något patriarkalt förtryck där kvinnor och flickor åläggs dölja ansiktet eller håret bara för att religiösa extremister vill ha det så. Likaså skickar det helt felaktiga signaler om personal och elever i skolorna tillåts bära huvudduk, burka, niqab och andra klädesplagg som har till syfte att skylla flickor och kvinnor.

Vill religiösa extremister leva i ett samhälle där kvinnor skall ha ett krav att klä sig på ett speciellt sätt så måste vi vara tydliga, detta hör inte hemma här! Religiös extremism som förtrycker kvinnor skall inte på något sätt få ett fotfäste i Skurups kommun. Är det så viktigt att man vill leva med detta patriarkala förtryck så är Skurups kommun inte en kommun där detta förtryck skall kunna få utövas i, då får man välja någon annanstans att bo.

Kommunfullmäktige beslutade att bifalla motionen. Beslutet innebar följande.

Att huvudduk, burka, niqab och andra klädesplagg som har som syfte att dölja elever och personal inte ska vara tillåtet i Skurups kommuns förskolor.

Att huvudduk, burka, niqab och andra klädesplagg som har som syfte att dölja elever och personal inte ska vara tillåtet i Skurups kommuns grundskolor.

Ärendet arbetas in i integrationsplanen som är under framtagande.

Kommunens yttrande

DO har inhämtat ett yttrande från kommunen.

Kommunen har till DO sammanfattningsvis uppgett följande. Det av kommunfullmäktige fattade beslutet har överklagats till Förvaltningsrätten i Malmö för laglighetsprövning. Beslutet har alltså inte vunnit laga kraft och inte heller verkställts. Beslutet är ett svar på en motion, och behöver förtydligas och kompletteras vad gäller bland annat omfattning och verkställighet. Skrivningen har alltså inte fått sin slutliga utformning, och kommunen avser att i den kommande integrationsplanen förtydliga vad beslutet avser och även redogöra för hur detta ska tillämpas i kommunens grundskolor och förskolor.

Vid tidpunkten för kommunens yttrande till DO var integrationsplanen under framtagande.

I fråga om kommunens inställning till klädpolicens förenlighet med diskrimineringslagen har kommunen hänvisat till vad kommunen har anfört i Förvaltningsrätten i Malmö med anledning av domstolens pågående laglighetsprövning av kommunens beslut. Kommunen har till DO gett in sitt yttrande till förvaltningsrätten och även vissa handlingar som kommunen hänför sig till i det yttrandet. Handlingarna består av ett rättsutlåtande, utdrag ur domar från Europadomstolen samt en rättsstudie.

Av yttrandet till förvaltningsrätten framgår bland annat följande om kommunens inställning.

Europakonventionen¹, artikel 9.2, har vid ett antal avgöranden i Europadomstolen prövats i fråga om muslimsk sjal (hijab) kan förbjudas i offentlig undervisningsverksamhet. Europadomstolen har i samtliga dessa fall med stöd av artikel 9.2 godtagit förbud att bära hijab eller liknande. Med stöd av Europadomstolens praxis anser kommunen att bärandet av huvudsjal eller liknande är en kraftfull symbol som har inverkan på andra i skolan, det vill säga att förbudet mot bärandet är ett skydd för alla i skolan mot indoktrinering och proselytism. Vidare finner kommunen att det är svårt att förena bärandet av huvudsjal eller liknande med jämlikhet mellan könen, tolerans, respekt för andra och icke-diskriminering, som ska genomföra det svenska utbildningsväsendet. Enligt 1 kap. 6 § skollagen ska utbildningen vid offentliga skolor och förskolor vara icke-konfessionell. Enligt kommunen ställer även detta krav som inte kan förenas med bärandet av huvudsjal eller liknande av såväl personal som elever.

Religiösa manifestationer av det slag som behandlats i Europadomstolens praxis kan förbjudas när de tre kriterierna samhällelig sekularism, icke-konfessionella skolor och likabehandling av män och kvinnor är uppfyllda. Dessa kriterier är uppfyllda i kommunens fall. Europakonventionen är överordnad svensk lagstiftning och Sverige har förbundit sig att rätta sig efter Europadomstolens domar.

DO har också tagit del av vissa andra handlingar i målet i förvaltningsrätten.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 4 § 1 DL avses med direkt diskriminering att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk

¹ Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Enligt 2 kap. 1 § första stycket DL får en arbetsgivare inte diskriminera den som hos arbetsgivaren är arbetstagare, gör en förfrågan om eller söker arbete, söker eller fullgör praktik eller står till förfogande att utföra arbete som inhyrd eller inlånad arbetskraft. Enligt paragrafens tredje stycke ska den som i arbetsgivarens ställe har rätt att besluta i frågor som rör någon som avses i bestämmelsens första stycke likställas med arbetsgivaren.

Enligt 2 kap. 5 § DL får den som bedriver verksamhet som avses i skollagen eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningsanordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget.

DO:s bedömning

Kommunen som arbetsgivare och utbildningsanordnare

Kommunen är arbetsgivare för de som arbetar i den kommunala verksamheten, och huvudman för bland annat kommunala grund- och förskolor (2 kap. 2 § skollagen). Diskrimineringslagens förbud mot diskriminering som har samband med religion eller annan trosuppfattning gäller för arbetsgivare och utbildningsanordnare. DO:s tillsyn i ärendet avser kommunen i egenskap av både arbetsgivare och utbildningsanordnare.

Vad DO:s tillsyn avser

Som framgår ovan har kommunens beslut att anta klädpolicy överklagats till Förvaltningsrätten i Malmö och är där föremål för en laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:25). Kommunens beslut har alltså inte vunnit laga kraft och förvaltningsrättens laglighetsprövning skulle kunna leda till att beslutet om att anta klädpolicy upphävs.

DO har oberoende av detta funnit skäl att slutföra sin tillsyn avseende klädpolicyns förenlighet med diskrimineringslagen.

Av kommunens beslut att bifalla motionen framgår att huvudduk, burka, niqab och andra klädesplagg som har som syfte att dölja elever/barn² och personal inte ska vara tillåtna i kommunens grund- och förskolor.

Kommunen har till DO angett att beslutet inte har fått sin slutliga utformning eller vunnit laga kraft, samt att beslutet i en kommande integrationsplan ska förtydligas och kompletteras ifråga om omfattning och hur beslutet ska tillämpas i kommunens grund- och förskolor. DO bedömer likväl att beslutets kategoriska utformning inte ger utrymme för någon annan slutsats än att det ska vara förbjudet att bära huvudduk, burka, niqab och andra klädesplagg som syftar till att dölja elever/barn och personal i kommunens grund- och förskolor.

Det är denna klädpolicy som har antagits av kommunen, och det är också den som är föremål för DO:s tillsyn. Den fråga som är relevant i tillsynshänseende är om en tillämpning av policyn medför att arbetstagare respektive elever/barn i kommunens grund- och förskolor missgynnas på ett otillåtet sätt.

Diskrimineringsförbudet

Diskrimineringslagens skydd mot diskriminering innebär ett skydd mot missgynnande behandling som har samband med religion eller annan trosuppfattning. Förbudet mot diskriminering som har samband med religion eller annan trosuppfattning i diskrimineringslagen genomför rådets direktiv 2000/78/EG om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet (arbetslivsdirektivet)³, som bland annat förbjuder sådan diskriminering i arbetslivet. Arbetslivsdirektivet hänvisar till och ska tolkas mot bakgrund av bland annat EU:s stadga om grundläggande rättigheter⁴ och Europakonventionen. Det innebär bland annat att begreppet religion ska anses innefatta såväl religiösa övertygelser, som ett offentligt utövande av tron.⁵

² DO noterar att kommunen i sitt beslut använder begreppet elever om barn i förskolan och att den begreppsanvändningen inte överensstämmer med skollagens (2010:800) definition enligt vilken barn i förskolan inte är elever (jfr 1 kap. 3 § skollagen). På samma sätt görs i 2 kap. 5 § diskrimineringslagen en skillnad mellan barn och elever.

³ Rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet.

⁴ Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

⁵ EU-domstolens dom den 14 mars 2017 i mål C-157/15, G4S, EU:C:2017:203, punkt 28.

Är klädpolicy riktad mot religiös klädsel?

För att bedöma om en tillämpning av klädpolicy kan innebära direkt diskriminering måste dels utvärderas i vad mån den medför en särbehandling av vissa elever/barn och arbetstagare, dels om en sådan särbehandling har samband med deras religion eller trosuppfattning.

Klädpolicy innehåller en uppräkningslista av klädesplagg som erfarenhetsmässigt främst bärs av vissa muslimska kvinnor och flickor (huvudduk, burka och niqab). Klädpolicy är dock utformad så att den enligt sin lydelse inte endast omfattar dessa plagg utan även ”andra klädesplagg som har som syfte att dölja elever och personal”. Genom detta tillägg har förbudet alltså inte begränsats till att omfatta klädesplagg som förknippas med en viss religion, exempelvis islam. Det är därför inte uppenbart att det är fråga om en särbehandling som särskilt avser muslimer och inte heller att förbudet mer generellt tar sikte på personer som bär religiös klädsel.

Eftersom begreppet direkt diskriminering är ett unionsrättsligt begrepp, måste den av EU-domstolen fastslagna innebörden av begreppet användas vid tillämpningen av diskrimineringslagen.⁶ Av EU-domstolens praxis följer härvidlag att en åtgärd som införs eller upprätthålls av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund kan utgöra direkt diskriminering, även om åtgärden inte uttryckligen riktas mot en viss skyddad grupp. I målet C-83/14, CHEZ RB⁷, konstaterade EU-domstolen således att en åtgärd som var neutralt utformad ändå kunde utgöra direkt diskriminering om det visade sig att åtgärden hade införts eller upprätthållits av skäl som hängde samman med det etniska ursprung som var gemensamt för de flesta av de personer som missgynnades av åtgärden.⁸

En första fråga är alltså om klädpolicy – trots sin delvis neutrala utformning (som medför att den i princip skulle kunna tillämpas på alla klädesplagg som syftar till att dölja elever/barn och personal) – har införts av skäl som har samband med religion eller annan trosuppfattning.

I denna del ska bedömningen ske i förhållande till vad som har framkommit i utredningen om bakgrunden och syftet med klädpolicy. DO konstaterar

⁶ Se EU-domstolens dom i mål C-267/99, Adam, EU:C:2001:534, punkt 27 och däri angiven praxis.

⁷ EU-domstolens dom den 16 juli 2015 i mål C-83/14, CHEZ, EU:C: 2015:480, punkterna 70–91.

⁸ För en liknande situation se även NJA 1999 s. 556, som gällde brottet olaga diskriminering enligt brottsbalken där Högsta domstolen bedömde att ett av butiksinnehavare uppställt tillträdesförbud för personer iförda vida, långa och tunga kjolar utformats på ett sådant sätt att förbudet praktiskt taget uteslutande och generellt kommit att rikta sig mot kvinnor av romsk – närmare bestämt finskromsk – härkomst.

att beslutet att anta klädpolicy skedde genom bifall till en motion i kommunfullmäktige. Kommunen har i beslutet sammanfattat de skäl som angavs i motionen.

I motionen anges inte uttryckligen att syftet med motionen är att förbjuda muslimska och andra religiösa klädesplagg. Ett sådant syfte framgår däremot dels av motionens rubrik ("Huvudduks förbud i Skurup kommuns skolor och förskolor"), dels av motionärens skrivning om att "det skickar helt felaktiga signaler om personal och elever i skolorna tillåts bära huvudduk, burka, niqab och andra klädesplagg som har till syfte att skylla flickor och kvinnor". Att motionen avsåg att förbjuda just religiös klädsel framgår vidare av användningen av begrepp som "religiösa extremister" och "religiös extremism" i motionen. Även det faktum att det i kommunens beslut anges att förbudet ska införas i kommunens integrationsplan talar enligt DO:s uppfattning för att klädpolicy är riktad mot personer som bär just religiös klädsel, och inte personer som bär andra kläder som ju också skulle kunna sägas dölja elever/barn och personal.

Användningen av exemplen burka och niqab i motionen gör att det enligt DO:s mening därtill finns en del som talar för att klädpolicy specifikt syftar till att tillämpas på muslimer som tillhör vissa riktningar inom islam. Mot bakgrund av att varken muslimer eller islam nämns i kommunens underlag, finner DO dock inte grund för en annan bedömning än att klädpolicy är riktad mot alla arbetstagare och elever/barn som av religiösa skäl bär en viss typ av klädsel. Vad kommunen har anfört till DO ger också stöd för en sådan bedömning av policyns syfte.

Förbudet mot direkt diskriminering

Förbudet mot direkt diskriminering bygger på kriterierna missgynnande, jämförelse och orsakssamband. Ett missgynnande innebär att någon försätts i ett sämre läge eller går miste om en förmån, förbättring eller liknande. En behandling är missgynnande om den kan sägas medföra en skada eller nackdel för den enskilde. Det som typiskt sett är förenat med faktisk förlust, obehag eller liknande är missgynnande. En jämförelse ska göras med hur någon eller några andra personer behandlas, har blivit behandlade eller skulle ha behandlats. Endast om jämförelsen visar en avvikelse från hur någon annan person som befinner sig i en jämförbar situation behandlats kan behandlingen bedömas som diskriminering. Det ska också finnas ett orsakssamband mellan missgynnandet och diskrimineringsgrunden (se förarbetena till diskrimineringslagen, prop. 2007/08:95, s. 488 f.).

DO ska alltså bedöma om klädpolicy kan medföra direkt diskriminering om den tillämpas.

Missgynnande

Innebörden av klädpolicy är att de individer som vill bära en religiöst präglad klädsel som omfattas av policyn inte får göra det. En tillämpning av klädpolicy i förhållande till sådana personer innebär därför att de missgynnas i förhållande till andra arbetstagare och elever/barn i kommunens grund- och förskolor.

Jämförbar situation

Kriteriet jämförbar situation förutsätter att de personer som jämförs befinner sig i en situation där det är rimligt eller naturligt att jämföra dem med varandra. Om det i det enskilda fallet kan anses rimligt och naturligt att olika individer behandlas lika så befinner sig dessa individer i en jämförbar situation (prop. 2007/08:95, s. 487). DO behöver alltså ta ställning till om individer som bär sådana religiöst präglade klädesplagg som träffas av den av kommunen antagna policyn är i en jämförbar situation med elever/barn och arbetstagare som bär en klädsel som inte träffas av policyn.

En utgångspunkt för bedömningen i denna del är vad som anförs i förarbetena till diskrimineringslagen om klädsel och personlig integritet (se prop. 2007/08:95, s. 196 f.):

Klädsel är något som normalt bestäms av individen själv. Utgångspunkten bör vara att utbildningsanordnare ska visa respekt för enskilda deltagares val av klädsel och liknande, särskilt när fråga är om religiöst betingade uttryck. Ett förbud för till exempel skolelever att i vissa angivna sammanhang bära en speciell klädsel – något som blivit aktuellt beträffande heltäckande slöja, så kallad burqa – kan dock godtas även om klädseln har religiös bakgrund, ifall klädseln i enskilda fall väsentligt skulle försvåra kontakten och samspelet mellan lärare och elever eller medföra särskilda risker vid laborationer eller liknande övningar. Ett avsteg från diskrimineringsförbudet bör emellertid i ett sådant sammanhang motiveras av ett syfte som ligger inom ramen för verksamhet som regleras i skollagen.

I enlighet med dessa förarbetsuttalanden kan DO konstatera att det finns situationer där det faktum att en person bär en viss klädsel – även en religiöst betingad sådan – medför att individen inte bör anses befinna sig i en jämförbar situation med övriga deltagare i en verksamhet. Det handlar om situationer där klädseln påverkar individens sakliga förutsättningar att genomföra en arbetsuppgift eller ett utbildningsmoment. Det kan exempelvis röra sig om krav på säkerhet eller hygien, eller att klädseln väsentligen försvårar den kontakt och det samspel som krävs för att genomföra arbetsuppgiften eller utbildningsmomentet.

Att en individ bär klädesplagg som just ger uttryck för religion eller annan trosuppfattning kan däremot i sig inte anses påverka individens sakliga förutsättningar att genomföra en arbetsuppgift eller ett utbildningsmoment.

Kommunen har i sitt yttrande till DO uppgett att den anser att bärandet av huvudduk eller liknande är en kraftfull symbol som har inverkan på andra i skolan. Förbudet mot att bära sådana klädesplagg utgör enligt kommunen därför ett skydd för alla i skolan mot indoktrinering och proselytism.

Kommunen har också anfört att man anser sig ha stöd i Europadomstolens praxis för en sådan syn.

Som DO förstår kommunen i denna del, skulle alltså de individer som omfattas av klädpolicy – på grund av de religiösa klädesplaggens påverkan på andra – inte vara i en jämförbar situation med elever/barn och arbetstagare vars klädsel inte uppfattas ha någon sådan religiös laddning.

Det kan i detta sammanhang konstateras att skyddet för religionsfriheten i artikel 9 i Europakonventionen omfattar såväl rätten att ha och utöva en religion som rätten att inte ha, eller bli påtvingad, en viss religiös övertygelse. Det kommunen har anfört om klädpolicy som ett skydd mot indoktrinering och proselytism tar – som DO i den delen uppfattar kommunen – sikte på att bejaka andra barns/elevs och arbetstagares skydd för det som i den juridiska litteraturen har beskrivits som deras ”negativa religionsfrihet”⁹.

Friheten att utöva sin religion eller tro får enligt artikel 9.2 Europakonventionen endast underkastas sådana inskränkningar som är föreskrivna i lag och som i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till den allmänna säkerheten eller till skydd för allmän ordning, hälsa eller moral eller till skydd för andra personers fri- och rättigheter. Enligt Europadomstolens omfattande praxis i denna fråga kan det berättigade intresset att skydda andras fri- och rättigheter göra att begränsningar för religiösa manifestationer kan godtas i olika sammanhang. Av denna praxis följer att konventionsstaterna åtnjuter ett vidsträckt bedömningsutrymme, så kallad ”margin of appreciation”, när det gäller att utifrån den nationella kontexten och religionens roll i samhället göra avvägningar inom detta område och reglera villkoren för enskildas utövande av religionsfriheten på ett lämpligt sätt. Såvitt här är relevant finns det därvidlag ett flertal rättsfall som bekräftar att det mot bakgrund av den nationella kontexten kan vara tillåtet med inskränkningar av elevs,

⁹ Fahlbeck, Reinhold, Bed och arbete – Om religionsfrihet i arbetsliv och skola, Liber 2011, s. 145 ff.

studenters och lärares möjlighet att genom sin klädsel manifesteras sin tro i skolor och universitet.¹⁰

Det bör dock särskilt framhållas att det av Europadomstolens praxis endast kan utläsas att stater som har ansett det motiverat att med hänvisning till andras fri- och rättigheter inskränka till exempel elevers möjlighet att genom klädsel manifesteras sin religion, inte därigenom ansetts ha kränkt rätten till religionsfrihet. Det finns alltså inte något avgörande från Europadomstolen som motsatsvis visar att stater som istället tillåter de arbetstagare och elever som så önskar att på arbetsplatser och i skolor utöva sin religion genom att bära religiöst motiverad klädsel, därigenom skulle ha gjort sig skyldig till en kränkning av religionsfriheten genom en underlåtenhet att säkerställa andras fri- och rättigheter. Den praxis som kommunen har hänfört sig till kan inte heller ges en sådan innebörd.

Det som framgår av Europadomstolens praxis är alltså att det finns en långtgående möjlighet för konventionsstaterna att i en rad olika sammanhang inskränka rätten till religiösa manifestationer. Domstolens praxis utvisar däremot inte att det finns en motsvarande skyldighet för en stat att av hänsyn till andras fri- och rättigheter göra denna typ av inskränkningar i enskildas möjlighet att på arbetsplatser och i skolor manifesteras sin religion genom sin klädsel.

Det som nu har sagts innebär att Europadomstolens praxis inte kan tolkas på det sätt som kommunen har gjort. Det finns ingen på Europakonventionen grundad skyldighet för Sverige att begränsa arbetstagares och barns/elevers möjlighet att uttrycka sin religion genom sin klädsel. Det innebär i sin tur att Sverige är oförhindrat att genom diskrimineringslagen ge ett starkare skydd för individens religiösa manifestationer i skolor och på arbetsplatser än det minimiskydd för religionsfriheten som följer av Europakonventionen. Slutligen innebär det att Europadomstolens praxis inte kan tolkas som att det finns några på Europakonventionen grundade begränsningar i möjligheten att här anse att elever/barn och arbetstagare som träffas av klädpolycyn är i en jämförbar situation med andra elever/barn och arbetstagare.

Den diskrimineringsrättsliga utgångspunkten är också att elever/barn och arbetstagare som bär religiös klädsel befinner sig i en jämförbar

¹⁰ Europadomstolen har behandlat dessa frågor i bland annat mål 42393/98, Dahlab mot Schweiz, beslut den 15 februari 2001, mål 44774/98, Leyla Sahin mot Turkiet, dom den 10 november 2005, mål 65500/01, Kurtulmus mot Turkiet, beslut den 24 januari 2006, mål 27058/05, Dogru mot Frankrike, dom den 4 december 2008 och mål 43563/08, Aktas mot Frankrike, beslut den 30 juni 2009.

situation med sina kamrater och kollegor som inte har sådan klädsel – med undantag för situationer där det religiösa klädesplagget faktiskt påverkar elevens/barnets eller arbetstagarens sakliga förutsättningar att genomföra ett utbildningsmoment eller en arbetsuppgift.

Orsakssamband

Kommunens klädpolicy innebär att de elever/barn och arbetstagare som vill bära en sådan religiöst präglad klädsel som omfattas av policyn missgynnas genom att de förhindras att göra det. Som framgår ovan bedömer DO också att klädpolicyen har syftat till att specifikt förbjuda religiöst präglade klädesplagg som döljer elever/barn och personal. Det står därigenom klart att det finns ett samband mellan det förbud som klädpolicyen innebär och diskrimineringsgrunden religion eller annan trosuppfattning.

Enligt DO:s bedömning innebär det sambandet att en tillämpning av klädpolicyen i förhållande till arbetstagare och elever/barn som bär religiös klädsel – bortsett från sådana situationer där det religiösa klädesplagget faktiskt påverkar barnets/elevens eller arbetstagarens sakliga förutsättningar att genomföra ett utbildningsmoment eller en arbetsuppgift (och de därför inte befinner sig en jämförbar situation) – kommer att utgöra direkt diskriminering i strid med 2 kap. 1 och 5 §§ jämfört med 1 kap. 4 § 1 DL. Klädpolicyen är därför inte förenlig med diskrimineringslagen.

Med dessa synpunkter avslutar DO ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av Martin Mörk efter föredragning av Christina Jönsson. I ärendets slutliga handläggning har även experten Tarik Qureshi, enhetschefen Annelie Sjöberg, chefsjuristen Mattias Falk och sektionschefen Linnea Sigeman deltagit.

Detta beslut går inte att överklaga. De bedömningar som DO gör i beslutet är inte juridiskt bindande och beslutet påverkar inte enskildas möjligheter att själva väcka talan om diskrimineringsersättning i tingsrätt.

Martin Mörk
Ställföreträdande diskrimineringsombudsman